

Fiatal tipográfusok a Zugligeti útról

A MIE FELSŐFOKÚ TIPOTANFOLYAMÁNAK VIZSGAKIÁLLÍTÁSÁRÓL

Kiss István

A Magyar Iparművészeti Egyetemen ez év januárjában újabb huszonöt fiatal tipográfus védhette meg vizsgamunkáját. Az egyetem Felsőfokú Tipográfus tanfolyamának hallgatói a hagyományos három feladat elkészítésével mutathatták be szakmai felkészültségüket, tervezői képességeiket.

Az első egy áttevésre ingerlő, már korábban megjelent kötet tipográfiájának átalakítása volt. A korábbi kötöttségeket, technikai korlátokat nem kellett figyelembe venniük, mert napjaink vizuális és műszaki környezete mai megoldásokat vár el a tervezőtől. Az olvasó is más igényeket támaszt a ma megjelenő könyvekkel szemben. A feladat nehézsége abban áll, hogy meg kell érteni a szerző és a kiadó szándékát, átfogóan meg kell ismerni a szöveg szerkezetét, és a tervezési folyamat során helyesbíteni kell az esetleges szerkesztésbeli tévedéseket, hibákat.

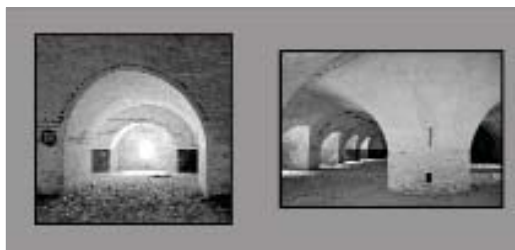
Az idén is remek megoldások születtek, és azt hiszem, hogy némelyik terv megvalósulása esetén igencsak megdobogtathatná a téma iránt érdeklődő olvasók szívét. Néhány ilyen munkát megemlítve: Ádám László a Planetáriumot bemutató terve, izgalmas és látványos Ligetfalvi Zsolt *Nagy hajóskönyve* és Somoskői László a *Tengeralattjárókért* lelkesítő kis kötete vagy Simó Rita Ausztráliát idéző könyve. Azt hiszem, biztos sikerre számíthatna Janiga Livia munkája, az *Építézet a századfordulón* vagy a Vörös Miklós számítógépéből kipattant, *A csodálatos emberi test* című ismeretterjesztő munka. Kuti Ildikó *Kínai császárokról* szóló könyvtervéből ünnepi, ajándéknak való kötet születhetne, de ilyen Kis Attila a témához illő, visszafogottan elegáns *Kertem* terve is.

A kétnyelvű kötetek tervezése során számos tipográfiai nehézség jelentkezik. Ezeket kitűnően oldotta meg Orosz Márton a *Margitszigetet* bemutató magyar–német nyelvű munkájában, de a bírálóbizottság körében sikert aratott Ketzer András rendhagyó tipográfiájú, különleges megoldásokat felvonultató kötete is.

A második feladat egy 16 oldalas kis füzet megtervezése volt. A meghatározott méretű „fotóalbum” kialakítása során megfogalmazhatták képi és gondolati mondanivalójukat, ezért a tervek

Ligetfalvi Zsolt könyvborítója és belső oldalpárja, valamint Orosz Márton kétnyelvű kötetének borítóterve

Janiga Livia fotós kötetének két,
H. Kocsis Annamária és Hrivnák Andrea
egy-egy oldalpárja

Kuti Ildikó könyvtervének borítója
és egy oldalpárja

személyessé váltak. A hallgatók saját vagy kapott fényképeket alkalmaztak, ki-ki szándéka és lehetőségei szerint. A képeket kísérő kevés szöveg inkább csak kompozíciós elemként szolgált. Kisebbség nagyobb vargabetűk után mindenki rátalált arra a képsorozatra, amellyel szívesen dolgozott. Nehéz bármelyik tervet is kiemelni a sok jó, szép, érdekes, megdöbbenítő megoldás közül. Mégis: em-

Kuzsner Csaba könyvborítója
és Somodi András idegenforgalmi
kötetének egy oldalpárja

lékezetesek maradnak Énekes Ferenc vasútról szóló oldalpárjai, Hrivnák Andrea elmélyült, csendes képei, Janiga Livia cigányok-ról szóló képsorozat-feldolgozása, Kiss Katalin divat-sellői, Kocsis Annamária a kevéssé ismert és hányatott sorsú, Komárom mellett található *Monostori erődöt* bemutató munkája, Kuzsner Csaba gyönyörű argentinotípiákat felvonultató terve.

A pesti falragaszokat idézi Orosz Márton ötletes, művészettörténelési képzettségét is csillogtató terve. Lindner Ágnes tökéletes autórészletek bemutatásával idéz egy saját világot, egy másikat pedig Székkfy Anikó tréfás-groteszk fotóalbuma. Vörös Miklós kikötői fényképei görög kikötőkbe kalauzolnak el, a fényképészként is kiváló Thuróczy Gábor temetői fényképei pedig önálló fotóskötet készítésének lehetőségét előlegezik meg számunkra.

Egy tipográfus számára szokatlan hetvenszer százas méretben tervezni, hiszen a mindennapi munka során asztalléptékű kihívásokkal találkozók. A harmadik feladat mégis ezt kívánta meg

Oldalpárok Thuróczy Gábor saját fényképeit felhasználó fotóalbumából

Kopcsányi Dóra és Ketzler András posztere

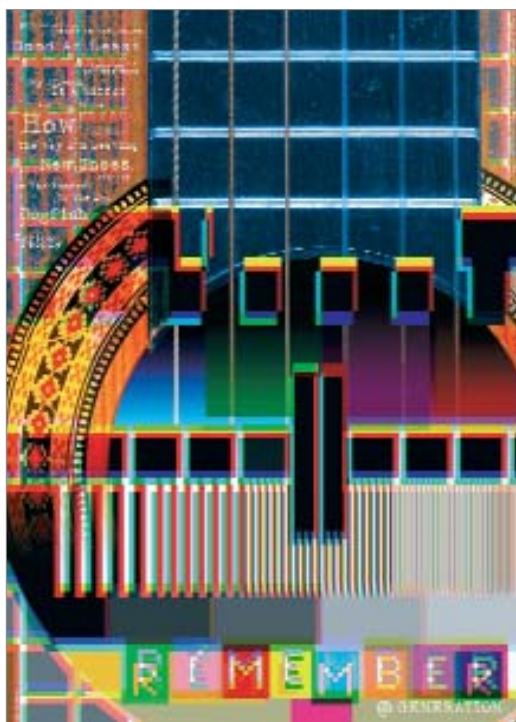

Simó Rita fotós kiadványának két oldalpárja

a tipográfushallgatóktól. A belső térbe szánt nagyméretű poszter egy magavlasztotta zene vizuális kísérőjévé kívánt válni.

A szokatlan feladat szunnyadó képességeket hozott felszínre. Az első meglepetéséből ocsúdó hallgatóság látványos megoldásokat mutatott be a kiállításon. A védés alatt, a sokféle irányzathoz tartozó zenék hallgatása közben különleges élmény volt szembe-

Orosz Márton és Székffy Anikó zenei poszterei

sülni a poszterekkel. Somodi András Penderecki-műve, Kopcsányi Dóra megdöbbenően hangzó No-zenéje, Székffy Anikó Kraftwerk-dohogása emlékezetes marad mindenki számára – hogy csak hármat említsek a sok-sok jól sikerült vizsgamunka közül.

Az ismert szakemberekből álló, nagy létszámú bírálóbizottság minden jelölt munkáját elfogadta és igen jó érdemjegyekkel honorálta. A vizsgamunkákat immár hagyományosan a Bartók '32 galéria kiállításán tekinthették meg a tipográfia iránt érdeklődők március 19. és április 16. között.